

بسمه تعالی

برنامه ، سرفصل دروس و منابع درسی
دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی

فصل اول - مقدمه :

کمیته برنامه ریزی الهیات و معارف اسلامی به منظور تحقق اهداف شورای عالی برنامه ریزی و با عنایت به نیازهای آموزشی ، پژوهشی و کاربردی - در زمینه های فرهنگی ، اجتماعی ، تربیتی ، ارشادی ، تبلیغی ، قضائیه و سیاسی جمهوری اسلامی ایران ضروری دانست که با ملحوظ داشتن طرق رفیع نیازهای مذکور ، برنامه های درسی دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی را که حلقه مهم و اصلی اتصال دوره کارشناسی و دکتری به شمار می آید ، با توجه به دگرگونیهایی که توسط این کمیته و با تصویب شورای عالی برنامه ریزی در این دو مقطع به عمل آمده مورد جرح و تعدیل کامل قرار دهد و برنامه و سرفصل دروس و منابع درسی کارشناسی ارشد در پنج رشته تخصصی (علوم قرآن و حدیث ، فقه و مبانی حقوق اسلامی ، کلام و فلسفه اسلامی ، ادیان و عرفان ، تاریخ و تمدن ملل اسلامی) متناسب و منطبق با اهداف برنامه های گسترش و پیشرفت کشور در زمینه های مزبور باز بینی و باز نویسی نماید .

اهداف و مشخصات کلی برنامه ، سرفصل دروس و منابع این دروس که به تصویب کمیته برنامه ریزی الهیات رسیده بدین شرح است :

۱- تعریف و اهداف : دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی حلقه اصلی اتصال دوره های کارشناسی و دکتری این رشته ها در نظام آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران است که به منظور تحقق اهداف اساسی زیر به خدمات فرهنگی - آموزشی خویش ادامه می دهد :

- ۱-۱- تربیت و تامین مربیان و مدرسان متخصص جهت جذب در دوره های کارشناسی و کاردانی دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی کشور .
- ۱-۲- تربیت قضات و کادرهای متخصص در مسائل حقوق و فقه اسلامی جهت جذب در دادگستری و دیگر نهادهای مشابه بر اساس مصوبات مجلس شورای اسلامی
- ۱-۳- تربیت و تامین محقق در زمینه مطالعات و تحقیقات اسلامی در رشته های قرآن و حدیث ، تاریخ و تمدن اسلامی ، حکمت و کلام اسلامی و عرفان و ادیان .
- ۱-۴- تامین نیروی لازم و متخصص برای خدمت در رایزنیها و نمایندگیهای فرهنگی در خارج از کشور .
- ۱-۵- فراهم ساختن امکانات برای ارتقای سطح علمی و فرهنگی کارشناسان و صاحب منصبان دستگاهها و سازمانهای دولتی در زمینه مطالعات اسلامی .
- ۱-۶- افزایش امکان گزینش مطلوبتر دانشجویان برای دوره های دکتری رشته های پنجگانه الهیات .
- ۱-۷- جذب داوطلبان مطالعات و تحقیقات اسلامی از کشورهای دیگر جهان .
- ۱-۸- فراهم کردن زمینه و امکانات تحصیل علوم و معارف اسلامی برای علاقمندانی که امکان کسب این علوم و معارف در حوزه های علمیه برای آنان وجود ندارد .
- بند هشتم اهداف مذکور اجمالاً " به این نکته مهم و قابل توجه اشاره دارد که کیفیت ، روش ، زمینه ، مقدمات ، طول دوره تحصیل و نحوه پذیرش و گزینش داوطلبان ورود به حوزه های علمیه و دانشگاهها بایکدیگر متفاوت است و هر چند به برکت انقلاب پر بار اسلامی روابط بالنسبه نزدیکی میان این دو برقرار شده و گامهای بسیاری برای وحدت این نهادها برداشته شده ، ولی جامعه اسلامی ایران - همچنان به خدمات سازنده و ضروری آنها نیاز دارد ، زیرا شیوه های درس و بحث - دانشگاهها که غالباً " منطبق باشیوه های دانشگاهی جهان امروز است و اصول

متبع در حوزه‌ها که مبتنی بر سنت‌های چندصد ساله جهان اسلام است هر يك نظریه اهداف خاص خود دارند که حصول آن اهداف جز از طریق شیوه‌ها و سنت‌ها و نیز محیط مناسب خویش امکان پذیر نیست. تربیت فقهای برجسته تا نیل به مقام شامخ مرجعیت، وصول به درجه خبرویت در فقه و احراز سمت امامت جمعه و جماعت جز از طریق تعلیم و تعلم در حوزه تحقق نمی‌یابد. در مقابل، تربیت و تامین نیروهای انسانی متخصص در علوم اسلامی نیز که بتوانند نیازهای سازمانها و نهادهای دولت جمهوری اسلامی ایران را در چهارچوب قوانین و مقررات اداری و متناسب با مسائل علمی - فرهنگی جهان امروز مرتفع سازد، در دانشگاهها و موسسات عالی صورت می‌پذیرد. بنابراین وجود و حضور دوره‌های دانشگاهی الهیات و معارف اسلامی در کنار حوزه‌های علمی قم، مشهد و ... مکمل یکدیگر و هر يك تامین کننده بخشی مهم از نیازهای علمی، فرهنگی، روحی و معنوی جامعه اسلامی ایرانند.

۲. طول دوره و شکل نظام:

مطابق مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی طول این دوره سه سال خواهد بود.

۳. واحدهای درسی:

۳۸ واحد شامل ۲۸ واحد درس تخصصی و ۴ واحد رساله تحقیقی.

تهیه کنندگان:

- ۱- دکتر علی مهدی زاده
- ۲- دکتر سید محمد باقر حجتی
- ۳- دکتر علیرضا فیض
- ۴- دکتر نجفقلی حبیبی
- ۵- دکتر هادی عالم زاده

ب: جدول دروس دوره کارشناسی ارشد رشته الهیات و معارف اسلامی - شاخه فقه و مبانی حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیشنیازها
			جمع	نظری / عملی	
۱۹	احادیث فقهی	۲	۳۴	۳۴	
۲۰	زبان خارجی ۱	۲	۳۴	۳۴	
۲۱	" " ۲	۲	۳۴	۳۴	
۲۲	آیات الاحکام	۲	۳۴	۳۴	
۲۳	مباحث اصول ۱	۴	۶۸	۶۸	
۲۴	" " ۲	۴	۶۸	۶۸	
۲۵	" " ۳	۲	۳۴	۳۴	
۲۶	قواعد فقه ۱	۲	۳۴	۳۴	
۲۷	" " ۲	۲	۳۴	۳۴	
۲۸	فقه استدلالی ۱	۴	۶۸	۶۸	
۲۹	" " ۲	۴	۶۸	۶۸	
۳۰	" " ۳	۲	۳۴	۳۴	
۳۱	فقه تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	
۳۲	رساله	۴			
جمع		۳۸	۵۷۸	۵۷۸	

